

Віншаванні ТБМ

HAPPY NEW YEAR

Амбасада Злучаных Штатаў Амерыкі вінішуе вас з зімовымі святамі!

Скот М. Роланд,

Павераны ў справах ЗША, Амбасада ЗША, Мінск.

Часовы Павераны ў
Справах Рэспублікі
Польшчы Міхал Хабрас
разам з калектывам
Пасольства Польшчы на
Беларусі жадае
шчаслівых, поўных
сямейнага цяпла Каляд, а
таксама поспехаў і
дабрабыту ў
надыходзячым 2016 годзе.

Frohe Weihnachten!

Вясёлых Калядаў і шчаслівага Новага года!

Амбасада Федэратыўнай Рэспублікі Германія.

Сябры!

Віншуем вас з Калядамі і надыходам Новага-2016!
Няхай жа адбудзецца ваш асабіты цуд, якога вы
даўно чакалі!

Або закасайце рукавы і здзейсніце цуд самі -
паверце, вам усё па сілах!

Выванаўчае бюро Асамблеі НДА Беларусі.

Шаноўныя калегі, сябры!

ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў" шчыра вінішуе
вас з Божым нараджэннем і Новым годам!
Зычым радасных святаў і ўдалага 2016 года!

Па-ранейшаму ваш БАЖ.

Шаноўныя калегі!

Прыміце нашы віншаванні з надыходзячымі святамі
Раства Хрыстова і Новага года.

Пакіньце у старым годзе ўсё, што не хочацца пераносіць
у новы.

Няхай новы год прынясе нам з вамі шмат працы, вясёлых
будняў і новых знаёмстваў.

З Новым годам, сябры!

З новым шчасцем!

З павагай і найлепшымі пажаданнямі,
суполка "Журналісты за талерантнасць".

Паэтка, якая марыла пра музей
Ларысы Геніюш

9 студзеня зэльвенскай
паэтцы **Валянціне Ададура-
вай** споўнілася б 75. Пражыла
яна ўсяго 54. Пра паэтку і на-
стаўніцу Елкаўскай сярэдняй
школы Зэльвенскага раёна Ва-
ляціну Ададурава нагадвае
сёння толькі адзіны зборнічак
яе вершаў "Глыбінка", які вы-
йшаў з друку ў Слонімскай
друкарні за год да смерці паэт-
кі - у 1994 годзе. Па сваіх све-
таадчуваннях, светаразуме-
нях, манеры думаць і гаварыць
Валянціна Ададурава была
найперш вясковай, сялянскай
паэткай. Яе любоў да роднага
краю была настолькі магутнай,
усаебдыманай, што, правёўшы
дзяцінства, юнацтва ў вёсцы
паэтка зрабіла яе галоўным ге-
роём у сваіх паэтычных радках.
Свае вершы яна прысвяціла
роднай слонімскай вёсцы Ха-
дзявічы, зэльвенскім вёскам
Шавулічы, Манцякі, Ялуцаві-
чы, Елка, Крамяніца, родным
краявідам і землякам. Уся істо-
та паэткі была ахоплена такой
нястрымнай любоўю да ма-
ленькай радзімы, што нічога,
апроч яе, яна проста не магла
ўспрымаць:

Гайдае рэчка тут ваду
Знаёмымі ўсплёскамі.

А я сцяжынкаю іду,
А я прыспеваю хаду -
Спаткацца з роднай вёскаю.

Валянціну Ададурава
вельмі хваляў і лёс роднай зям-
лі, мовы і народа, прыгажосць
беларускай прыроды, пытанні
маралі і міру. Пра гэта яна так-
сама пісала. Няўтольная прага
любаві да ўсяго блізкага, да
гарадзенскага краю, Бацькаў-
шчыны, шчырых і добрых лю-
дзеў гучалі ў яе мілых, ад-
крытых паэтычных радках.
Вельмі часта перачытваю яе
"Глыбінку" - зборнічак жа-
ночых пачуццяў, захапленняў,
радасці, дзе хораша апета род-
ная зямля, якая, як магніт пры-
цягвала яе чулівае сэрца. Чы-
таю яе вершы сёння і адчуваю,
што без Беларусі ёй не было б
спакою, не было б натхнення і
святасці.

Паэзія, землякі і родная
зямля яе лячылі, суцяшалі, а
паэтка іх апявала ў сваіх вер-
шах. Гэтыя вершы Валянціна
Ададурава пакінула нам, як
напамін пра яе, як наказ, як
трэба любіць бацькоўскі кут,
захапляцца ім, берагчы і шана-
ваць яго. А яшчэ Валянціна
Ададурава марыла пра музей

Ларысы Геніюш у Зэльве. Яна
магла б смела яго ўзначаліць,
арганізаваць, быць там дырэ-
ктарам і бясконца распавядаць
пра Ларысу Геніюш. Шмат
сваіх радкоў паэтка прысвяціла
гэтай мужнай і таленавітай
сваёй зямлячцы. Валянціна
Ададурава вельмі перажывала
смерць Ларысы Антонаўны:

Час веснавы,
а Зэльвенчыны ў скрусе...
Над Зэльвай цёплы
красавіцкі дзень.
Ідзем да Вас -
ідзем да Беларусі,
І верым - з вамі да яе дайдем.
Барыс Баль,
Беларускае Радыё Рацыя,
Зэльвенскі раён.

Віншуем

Магілёўскае ТБМ імя Ф.Скарыны шчыра вінішуе з юбілеем нашых даўніх сяброў Святлану
Пятроўну Ксянзову і Тацяну Красоўскую. Зычым моцнага здароўя, натхнення і бадзёрасці. Без
вас, дарагія спадарыні, жыццё нашай магілёўскай грамады не было б такім цікавым і прамяністым.
З Днём народзін!

Віншуем

сяброў Салігорскай гарадской арганізацыі ГА "ТБМ імя Ф. Скарыны", якія нарадзіліся
7 студзеня, з круглымі датамі:

Анатолія Дунецкага з 70-годдзем,

Генадзія Масакоўскага з 40-годдзем.

Жадаем моцнага здароўя, зямнога шчасця, доўгіх гадоў жыцця і поспехаў на шляху да
нашай агульнай мэты - Вялікага нацыянальнага Адраджэння.

Сябры ТБМ.

Ліст ахвяраванняў

сяброў Салігорскай гарадской арганізацыі ТБМ імя Ф. Скарыны, якія выкарыстаны на
падпіску газеты ТБМ "Наша слова" на 1-е паўгоддзе 2016 года ў 8 школ палескай часткі
Салігорскага раёна, у школу г.п. Старобіна, у гімназіі № 1, 2, 3 г. Салігорска і ў офіс
Беларускага незалежнага прафсаюза на агульную суму 764 400 рублёў:

1. Мікалай Зімін - 400 000 руб.
2. Алена Калоднікава - 100 000 руб.
3. Раман Лявончык - 75 000 руб.
4. Уладзімір Масакоўскі - 115 000 руб.
5. Сяргей Чаркасаў - 75 000 руб.

Старшыня Салігорскай гарадской арганізацыі
ТБМ імя Ф. Скарыны
Уладзімір Масакоўскі.

Справаздачны даклад

старшыні ГА "ТБМ імя Ф. Скарны" Алега Трусава аб дзейнасці арганізацыі за 2015 год

(Заканчэнне. Пачатак на ст.5.)

Па выніках канферэнцыі ў чэрвені 2015 г. быў надрукаваны зборнік (у дзвюх частках). Гэта каштоўная крыніца інфармацыі для навукоўцаў і абаронцаў моўных правоў. Экземпляры матэрыялаў канферэнцыі былі перададзены ў бібліятэкі і навуковыя асяродкі Беларусі, Расіі, Украіны, Польшчы, Літвы, Англіі, Германіі.

Для рэкламы сваёй дзейнасці мы надрукавалі каляровы буклет разам з календаром у колькасці 1600 асобнікаў.

Буклеты распаўсюджаны ў Менску, у Баранавічах, Слуцку, Салігорску, Лідзе, Гомелі і за мяжой (у Літве, Украіне, Польшчы і Расіі). Зроблена і англамоўная версія буклета.

Сакратарыят ТБМ у мінулым годзе накіраваў усім кандыдатам у прэзідэнты прапановы па паляпшэнні стану беларускай мовы ў краіне, каб яны ўключалі адпаведны пункт у свае праграмныя праграмы. Трэба адзначыць, што сп. Таццяна Караткевіч нашы прапановы ўключыла ў сваю праграму са спасылкай на нашу арганізацыю.

Актыўна займаюцца краязнаўчай і турыстычнай працай нашы сябры з Гародні, Магілёва, Паставаў, Шклова, Баранавічаў, Шаркаўшчыны, Магілёва і Ліды. Яны ладзяць беларускамоўныя экскурсіі, пленэры, канферэнцыі і семінары. У гэтым плане хочацца адзначыць сяброў Рады ТБМ Станіслава Судніка, Алега Дзячкова, Алеся Кроя.

Улічваючы інфляцыю, Рада ТБМ прыняла рашэнне з 1 студзеня 2016 г. павялічыць памер сяброўскіх складак. Трэба адзначыць, што большасць суполак ТБМ своечасова здалі складкі, а таксама сабралі немалыя ахвяраванні. Па стану на 31 снежня 2015 г. на нашым рахунку было 20 мільянаў 667 тысяч беларускіх рублёў.

Адбыліся змены ў рэгіянальным кіраўніцтве ТБМ. Абраныя новыя кіраўнікі ў Гомелі, у Баранавічах і некаторых раённых арганізацыях у Менску. У мінулым годзе былі выдадзены нацыянальны і кішэнныя календары і паштоўкі, прысвечаныя Францішку Багушэвічу, Генадзію Бураўкіну і Кастусю Тарасаву. Прыгожы настольны календар выдала Лідская арганізацыя ТБМ.

Дзякуючы супрацоўніцтву з кампаніяй "Новы паварот" выйшаў новы дыск з заданнямі і каментарамі на беларускай мове для здачы экзамена на правы кіроўцаў.

Напрыканцы 2015 г. па ініцыятыве ТБМ быў створаны аргкамітэт па стварэнні Нацыянальнага ўніверсітэта з беларускай мовай навучання, у які ўвайшлі прадстаўнікі розных палітычных і грамадскіх арганізацыяў. Сустаршынямі аргкамітэта абраны сп. Аляксандр Мілінкевіч, Уладзімір Колас і Алег Трусаў.

Шаноўнае спадарства!

У новым годзе нас чакае шмат розных спраў.

Асабліваю ўвагу трэба звярнуць на правядзенне выбараў у беларускі парламент у верасні гэтага года. Было б добра, каб сябры ТБМ прынялі актыўны ўдзел у гэтай кампаніі з мэтай папулярызацыі беларускай мовы і прапанавалі праводзіць парламенцкую кампанію на беларускай мове. Таксама трэба прапанаваць кандыдатам уключыць у свае праграмы наступныя пункты:

1. Беларускі парламент павінен працаваць на беларускай мове, г.зн. усе законы рыхтуюцца і прымаюцца на дзяржаўнай беларускай мове.

2. Унесці неабходныя змены ў Закон аб мовах Рэспублікі Беларусь.

3. Прыняць закон аб дзяржаўнай падтрымцы беларускай мовы.

Жадаем вам моцнага здароўя, духоўнай моцы і аптымізму.

Дзякуй вам усім за актыўную працу на карысць беларускай мовы і нашай Бацькаўшчыны.

Жыве наша мова і жыве Беларусь!
Старшыня ТБМ Алег Трусаў.

5 студзеня ў Бараўлянах адбылася канферэнцыя "70-годдзе стварэння Рэспубліканскага шпітала інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны імя П.М. Машэрава. Гісторыя. Сучаснасць. Перспектывы".

На святкаванні юбілею шпітала сабраўся ўвесь лячэбны калектыў бальніцы, дактары з іншых устаноў аховы здароўя краіны, ветэраны вайны, дзеячы культуры і мастацтва. Актыўны ўдзел ў святкаванні ўзяў Бараўлянскі се-

льсавет. На ўрачыстасць прыбыў міністр аховы здароўя Васіль Жарко. Прэзідэнт А. Лукашэнка накіраваў віншавальны адрас калектыву шпітала.

З гісторыяй стварэння лячэбніцы можна азнаёміцца ў музеі, дзе захоўваюцца альбомы з фотаздымкамі, газетныя вытрымкі, хірургічныя інструменты часоў Вялікай Айчыннай вайны, партрэты загадчыкаў гэтай славянскай медычнай установы з 1946 па 2015 год. Першым галоўным лекарам шпітала інвалідаў вайны ў 1946 годзе быў прызначаны Усевалад Леанідавіч Інгі.

Тут любяць і чакаюць ветэранаў

Зараз яго ачольвае Віктар Барысавіч Лішкаў.

- У нас значная колькасць лекараў працуе больш за 30 гадоў і добра ведаюць падыход да хворых, траўманых целаў і душой людзей, - заўважыў намеснік галоўнага лекара па арганізацыйнай і медыцынскай працы Аляксандр Валычук. - Сярод іх: загадчык неўралагічнага аддзялення Піліп Піліпавіч Гурскі, загадчыца тэрапеўтычнага аддзялення № 1 Наталля Аляксандраўна Ляпешка і іншыя.

Наталля Аляксандраўна працуе ў шпіталі з 1986 года, пасля медыцынстута і ардынатуры. Яна прайшла спецыялізацыю па кардыялогіі і тэрапіі.

- Мы імкнемся больш размаўляць з нашымі ветэранамі, ваярамі, былымі вязнямі. У кожнага з іх былі свае душэўныя раны, пакуты, іх трэба выслухаць, усё спакойна ім патлумачыць, ставіцца да іх цярпліва, спагадліва. Яны прыбываюць да нас са ўсёй Беларусі, але, пераважна з Гарадзенскай і Менскай абласцей. Калі прыбываюць, то прыязджаюць па некалькі разоў, просяцца да тых жа самых дактароў, бо ведаюць, што мы іх добра сустракаем. З гадамі мы пачынаем ставіцца да іх як да сваіх родных.

- Абавязкова пазначце, што шпіталь адзначаецца вельмі добрым стаўленнем да хворых,

Прэзентацыя Гарадзенскага краязнаўчага календара ў Лідзе

5 студзеня ў Лідскай цэнтральнай раённай бібліятэцы прайшоў круглы стол "Краязнаўчая дзейнасць газеты "Наша слова".

Асновай імпрэзы стала прэзентацыя нядаўна выйшаўшага "Беларускага настольнага перакіднога календара на 2016 год на матэрыяле Гродзеншчыны". Укладальнік календара - сябар рэдкалегі газеты "Наша слова" прафесар Аляксей Пяткевіч. Рэдактар календара - рэдактар газеты "Наша слова" Станіслаў Суднік.

Сёлетні календар - гэта сёмы выпуск, і ўсе выпускі рабіліся тым жа калектывам. Першыя календары да канца рабіліся ў Лідзе. Пазней у Лідзе пачаў рабіцца макет календара, а друк ужо робіцца ў Гародні.

Пры афармленні кален-

дара выкарыстоўваліся розныя элементы: партрэты знакамітых людзей, храмы Гарадзеншчыны, гербы населеных пунктаў і г.д. У сёлетнім календары скарыстаны беларускі арнамент (адпаведна 13 арнаментальных узораў).

У Лідзе календары ўжо перададзены ў аддзел адукацыі, ідэалагічны аддзел, пяць асобнікаў падчас "круглага стала" былі перададзены ў бібліятэкі горада. Дарэчы ў Лідскай цэнтральнай раённай бібліятэцы гэты календар знаходзіцца ў фондах бібліятэкі, пачынаючы з першага выпуску. Календар знаходзіцца і ў фондах Лідскага гістарычна-мастацкага музея, куды будзе перададзены і сёлетні.

Як было адзначана падчас імпрэзы значэнне выдання Гарадзенскага календара выходзіць далёка за межы Гарадзенскай вобласці. Гарадзенскі календар і календар "Родны край" - два асноўныя беларускія штотдзённым календары. Да іх дадаюцца календары юбілейных і памятных датаў розных выданняў, у тым ліку і газеты "Наша слова", дадаецца "Беларускі народны календар, які таксама выдаюць розныя

- сказаў 83-гадовы Якаў Фёдаравіч Тарасаў, удзельнік партызанскага руху. - Нас добра любяць і даюць нам гарантыю яшчэ на некалькі гадоў, каб мы выканалі ўсё, што задумалі ў жыцці!

Неаднаразова прыязджаў у Бараўлянскі шпіталь на лячэнне сябар Рады ТБМ, пісьменнік Уладзімір Ілліч Содаль, прымаў кропельніцы з дапамогай руплівых медсястрычак, хадзіў на працэдур, гуляў па лесе. Ён з цікавасцю распытваў сваіх суседзяў па палаче і аддзяленні, былых вязняў канцлагераў, ваяроў-інтэрнацыяналістаў, запісаў іх жыццёвыя гісторыі, дарыў свае кнігі і распавядаў ім пра Францішка Багушэвіча і Янку Купалу.

Эла Дзвінская,

На фота аўтара:

1. Загадчыца 1-ага тэрапеўтычнага аддзялення шпітала Н.А. Ляпешка.
2. Якаў Фёдаравіч Тарасаў і Наталля Аляксандраўна Ляпешка.
3. У музеі шпітала.

выданні, у тым ліку "Наша слова", "Звязда" і інш. У выніку атрымліваецца грунтоўная нацыянальная база звестак-арыенціраў, якія пачынаюць выкарыстоўваць у розных галінах нашага жыцця, перш за ўсё ў яго гуманітарнай сферы.

На імпрэзе было выказана пажаданне выдаваць Лідскі календар. Магчыма, гэта і рэалізуецца. Прынамсі, у 2015 годзе быў выдадзены настольны календар на 2016 год, прысвечаны 425-м угодкам надання гораду Лідзе Магдэбургскага права. За год да таго ў Лідзе выдаваўся календар ТБМ, макет якога тут і рабіўся, таму досвед выдання любога календара ў Лідзе ёсць, і пытанне, відаць, у працягу ў фінансавы бок справы.

Вёў круглы стол рэдактар газеты "Наша слова" Станіслаў Суднік, дапамагала галоўны бібліяграф бібліятэкі Галіна Курбыка.

Падчас наступнага "круглага стала" 12 студзеня адбудзецца прэзентацыя зборніка канферэнцыі ТБМ.

Яраслаў Грынкевіч.

